

Parlementaire onderzoekscommissie
belast met het onderzoek naar
mogelijke disfuncties in het
strafrechtelijk onderzoek "Operatie
Kelk"

van

VRIJDAG 4 APRIL 2025

Voormiddag

Commission d'enquête
parlementaire chargée d'enquêter
sur d'éventuels dysfonctionnements
dans le déroulement de l'enquête
pénale baptisée "Opération Calice"

du

VENDREDI 4 AVRIL 2025

Matin

De openbare commissievergadering wordt geopend om 13.08 uur en voorgezeten door de heer Pierre Jadoul.

La réunion publique de la commission est ouverte à 13 h 08 et présidée par M. Pierre Jadoul.

Hoorzitting met de heer Joris Van Cauter, advocaat.

Audition de M. Joris Van Cauter, avocat.

De **voorzitter**: We ontvangen vandaag de heer Joris Van Cauter, advocaat.

Mijnheer Van Cauter, ik moet u eraan herinneren dat conform artikel 4, § 1, van de wet van 3 mei 1880 op het parlementair onderzoek, gewijzigd bij de wet van 30 juni 1996, de onderzoekscommissie alle in het Wetboek van strafvordering omschreven onderzoeksmaatregelen kan nemen. Ze kan onder meer getuigen onder ede horen.

Alvorens u te vragen de eed af te leggen, wens ik de aandacht te vestigen op het laatste lid van artikel 8 van bovenvermelde wet, volgens hetwelk iedere getuige kan aanvoeren dat hij, door naar waarheid een verklaring af te leggen, zich zou kunnen blootstellen aan strafvervolging en derhalve getuigenis weigeren (zie ook artikel 14, 3, g), van het internationaal verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten van 19 december 1966, bekrachtigd bij de wet van 15 mei 1981). Dat betekent dat u het recht heeft om te zwijgen wanneer u meent dat uw publieke verklaring later tegen u zou kunnen worden gebruikt in een strafvordering.

Ik wil er vervolgens nog de nadruk op leggen dat u, krachtens artikel 9 van dezelfde wet, voor valse getuigenis kan worden gestraft met een gevangenisstraf van twee maanden tot drie jaar en u voor een termijn van ten minste vijf en ten hoogste tien jaar kunt worden onttrokken uit het recht

om te kiezen of verkozen te worden.

Ten slotte wijs ik u erop dat ingevolge artikel 3 van voornoemde wet de geheimhouding van uw verklaringen niet is gewaarborgd tenzij het gaat om verklaringen afgelegd tijdens een vergadering met gesloten deuren en waarvoor de commissie zich uitdrukkelijk heeft verbonden de geheimhouding in acht te nemen. Bovendien is ieder stuk dat u aan de commissie zou overleggen vatbaar voor openbaarmaking.

Na deze verduidelijking vraag ik u de eed af te leggen door de hand te heffen en de volgende woorden te herhalen: "Ik zweer de gehele waarheid en niets dan de waarheid te zullen zeggen."

De heer Joris Van Cauter legt de eed af.

Dank u, mijnheer Van Cauter, kunt u misschien eerst kort toelichten wat uw rol was in het dossier Kelk?

Joris Van Cauter: Mijnheer de voorzitter, dames en heren parlamentsleden, ik ben in dit dossier de raadsman geweest van de heer Roger Vangheluwe. Ik ben dat geweest vanaf 14 maart 2012, de dag waarop ik de onderzoeksrechter in kennis heb gesteld van mijn tussenkomst voor de heer Vangheluwe. Ik ben zijn raadsman gebleven tot en met 17 februari 2025. Dat is de datum waarop de Nederlandstalige rechtbank van eerste aanleg van Brussel – de raadkamer – de buitenvervolginstelling of, wat mijn cliënt betreft, de verjaring in zijn hoofd heeft vastgesteld. Dat is een beslissing die intussen definitief is geworden. Daar is noch door het parket, noch door de burgerlijke partijen beroep tegen ingesteld. Daar stopt eigenlijk mijn rol in de verdediging van de heer Vangheluwe.

Ik ben in dat dossier dus om en bij de 13 jaar actief geweest. Ik heb een en ander meegemaakt, maar

in zekere zin vanop een afstand, omdat de vordering ten aanzien van mijn cliënt door het federaal parket eigenlijk van in het begin duidelijk was. Misschien is "van in het begin" niet helemaal correct. In elk geval was het standpunt van het federaal parket vanaf 2015 duidelijk en op 30 oktober 2015 kwam er een eindvordering. De enige tenlastelegging die in hoofde van mijn cliënt werd weerhouden, was het bezit van kinderpornografische beelden of beelden van kindermisbruik, moet ik eigenlijk zeggen. Het federaal parket was van oordeel dat daarvoor eigenlijk geen aanwijzingen waren en vorderde de buitenvervolginstelling. Mijn cliënt heeft nooit het geluk gehad die buitenvervolginstelling te krijgen, omdat er na die eindvordering in het kader van de procedure inzake de regeling van de rechtspleging bijkomend onderzoek gevraagd is, onder andere door de burgerlijke partijen of misschien uitsluitend door de burgerlijke partijen. In elk geval niet van mijn kant of van andere in verdenking gestelden.

De uitvoering daarvan heeft een tijd geduurd. Er werden onder meer bijkomende verhoren en technische onderzoeken gevraagd. Mijs inziens hebben die de stelling van het openbaar ministerie alleen maar versterkt, wat mijn cliënt betreft. De resultaten die dat bijkomende onderzoek heeft opgeleverd, waren à décharge. Toen het federaal parket na allerlei procedurele verwickelingen tot een volgende eindvordering kwam, volhardde het nog altijd in de vordering van 2015 tot de buitenvervolginstelling van mijn cliënt. Die vordering heeft het federaal parket altijd gehandhaafd tot de laatste procedure voor de raadkamer in 2024, die een eindpunt heeft gekend met een beschikking in 2025.

Het is een beetje bijzonder dat het federaal parket blijvend vragende partij geweest is om de buitenvervolginstelling uit te spreken, terwijl dat de jure eigenlijk niet meer mogelijk was, omdat door het verloop van de tijd de strafvordering vervallen was ingevolge de verjaring. Uiteindelijk heeft de raadkamer dan ook niet de buitenvervolginstelling, maar de verjaring vastgesteld. En daar is het geëindigd wat mij betreft.

Dat is in een nutshell mijn tussenkomst in deze zaak gedurende 13 jaar. Er is natuurlijk veel meer over te vertellen, maar ik denk dat het misschien nuttiger is om op eventuele vragen te antwoorden.

Sophie De Wit (N-VA): Dank voor uw komst, meester Van Cauter.

We hebben begrepen dat de Hoge Raad u niet heeft gehoord, hoewel u dat wenste. Weet u waarom u niet werd gehoord? We hebben gelezen

dat u ontgoocheld bent over het rapport van de Hoge Raad. Dat is deels het startpunt van het werk dat wij nu doen. Op welke vlakken bent u ontgoocheld over dat rapport en wat is voor ons belangrijk om rekening mee te houden?

Joris Van Cauter: U hebt dat goed opgemerkt. Ik heb vastgesteld dat de Hoge Raad een onderzoek heeft uitgevoerd. Ik stelde ook vast dat een aantal betrokkenen in het dossier Operatie Kelk gehoord werden en uitgenodigd werden om gehoord te worden. Ik kreeg zelf geen oproeping. Dat vond ik vreemd, aangezien ik gedurende 13 jaar bij dat dossier betrokken was namens iemand wiens naam toch niet onbekend was bij het publiek.

Ik heb dan spontaan, terwijl het onderzoek nog liep, de Hoge Raad aangeboden om mijn ervaringen en mijn versie van de feiten te geven, om te vertellen wat ik heb gezien en meegemaakt. Ik heb daar herhaaldelijk op aangedrongen, maar ik kreeg het antwoord dat het niet nodig was om mij daarover te horen. Ik vind dat vreemd. Ik heb de indruk dat het onderzoek nogal gemonopoliseerd werd door een bepaalde partij en dat men niet echt geïnteresseerd was in een andere kant van het verhaal. Dat frustreerde mij voor een stuk, omdat in de media veelvuldig de term 'clandestiene zitting' werd gebruikt. Dat wierp niet alleen een zeer kwalijke schijn op dit onderzoek, maar bij uitbreiding op justitie in haar geheel.

De 'clandestiene zittingen' blijken zittingen geweest te zijn waarop bijvoorbeeld de burgerlijke partij niet was uitgenodigd. Het wordt dan altijd een beetje geromantiseerd, in die zin dat de advocaat van de burgerlijke partij het verneemt in de media, dan nog cassatie instelt en dat er dan een verbreking komt. De indruk wordt echter gewekt dat dat doelbewust gebeurde om de burgerlijke partij buitenspel te zetten.

Ik zal u vertellen wat ik heb meegemaakt. Ik was dus actief in het onderzoek sinds 14 maart 2012. Heel kort daarna was er een procedure voor het hof van beroep te Brussel, de kamer van inbeschuldigingstelling, met een arrest van 21 februari 2013. Daarin werd ook een onderzoek gevoerd naar de regelmatigheid van de rechtspleging. Op die zitting werd ik zelf ook niet uitgenodigd. Er werd dus een arrest gewezen in mijn afwezigheid. Ik heb dat achteraf vernomen en ik heb eigenlijk hetzelfde gedaan als de burgerlijke partij: ik heb daartegen cassatie ingesteld. Dat heeft geleid tot het arrest van 18 juni 2013, waarbij het Hof van Cassatie mijn verzoek tot cassatie gegrond heeft verklaard en heeft vastgesteld dat procedure 235bis volledig tegensprekelijk dient te zijn en dat daarbij dus alle partijen dienen te worden opgeroepen. Dat had als gevolg dat die

procedure opnieuw werd geïnitieerd en iedereen werd opgeroepen.

Ik vond een aantal dingen daarbij opvallend. Ten eerste heb ik nooit gezegd dat dat een clandestiene zitting was in mijn afwezigheid. Ik ga ervan uit dat een menselijke vergissing aan de grondslag lag van het feit dat men mij niet heeft opgeroepen. Ik heb namelijk geen aanwijzingen dat men mij doelbewust buitenspel heeft willen zetten.

Er zijn dus zittingen gehouden waarbij de ene keer een inverdenkinggestelde niet werd opgeroepen en een andere keer de burgerlijke partijen niet opgeroepen werden.

In de mate dat de ene clandestien is, is de andere clandestien. Ik denk dat geen van beide clandestien zijn. Ik denk dat menselijk falen daar een rol heeft gespeeld, waarbij men zou kunnen zeggen – maar ik verwijt niemand iets – dat de partijen die wel waren opgeroepen op die zitting van de kamer van inbeschuldigingstelling, inclusief de burgerlijke partijen, de kamer van inbeschuldigingstelling er attent op hadden kunnen maken dat een welbepaalde partij niet aanwezig was, en dat de procedure geen doorgang kon vinden. Dat zou proceseconomisch een nuttige opmerking zijn geweest, want ik ga ervan uit dat de zaak dan een week uitgesteld zou zijn en dat ik opgeroepen zou zijn. In dat geval zou geen cassatie en een nieuwe procedure nodig geweest zijn. In die optiek denk ik dat dat een nuttige toevoeging zou zijn geweest. U leest daar niets over in het rapport van de Hoge Raad. Als u dat rapport leest, dan lijkt het alsof het ging om een aaneenschakeling van gebeurtenissen waarbij de burgerlijke partij buitenspel werd gezet, waardoor natuurlijk de indruk ontstaat dat dat geen toeval meer kan zijn en dat dat doelbewust is gedaan. Daarom zijn zulke correcties natuurlijk nuttig.

Dan kom ik tot een ander punt. Het onderzoek bij de Hoge Raad vindt zijn grondslag in de perceptie die werd gecreëerd dat er een voorkeursbehandeling is geweest in hoofde van partijen gelieerd aan het instituut van de kerk. Dat is mijn cliënt, die voormalig bisschop is, uiteraard ook. Eerlijk gezegd, van die voorkeursbehandeling heb ik weinig last gehad. Wat bedoel ik daarmee? Mijn tussenkomst voor de heer Vangheluwe heeft mij nooit overdreven veel sympathie opgeleverd, ook niet bij justitie en ook niet bij degenen die de leiding hadden van het onderzoek. In eerste instantie heb ik mijn tussenkomst nog gemeld bij de heer De Troy, maar al snel kreeg ik brieven van mevrouw Colette Calewaert. Die brieven waren pittig, bijvoorbeeld met betrekking tot praktische formaliteiten voor het oproepen van mijn cliënt voor

een verhoor, waarbij ik voorstelde dat hij kon worden opgeroepen op mijn adres.

De woonstkeuze op het kantoor van iemands raadsman is een veelvoorkomende praktijk. Dat was in 2012, dus nog *in the heat of the moment*, toen de heer Vangheluwe het land was ontvlucht, nadat hij in een abdij in het binnenland door de pers werd ontdekt. Het was een queeste van ontsnappingen aan de media, die naarstig naar hem op zoek waren. Het leek me daarom nuttig dat hij op mijn adres werd opgeroepen.

Ik kreeg zeer snel een antwoord. Op 10 juli 2012 zei de onderzoeksrechter mij niet akkoord te gaan met de woonstkeuze: "Indien zijn adres mij voor 15 juli aanstaande niet kenbaar wordt gemaakt, rest mijn ambt geen andere mogelijkheid dan uw cliënt nationaal en internationaal te seinen." Dat was de eerste communicatie, niet bepaald vriendelijk en eerlijk gezegd nogal dreigend. Er zijn mijns inziens geen redenen om iemand nationaal en internationaal te seinen indien de desbetreffende persoon volop communiceert met de onderzoeksrechter, zich beschikbaar opstelt en aangeeft meteen gevolg te zullen geven aan een oproep om te worden verhoord. Ik vind dat tekenend voor de manier waarop ik, of alleszins mijn cliënt, bejegend werd.

Ik geef nog een tweede voorbeeld, naar aanleiding van het verhoor dat uiteindelijk in juli 2012 werd ingepland. In het alom gekende Saldzarrest van enkele jaren eerder oordeelde het Europees Hof voor de Rechten van de Mens dat het ter waarborging van een eerlijk proces noodzakelijk is dat een verdachte kan worden bijgestaan door een advocaat. Op dat ogenblik was dat nog niet helemaal in werking getreden, maar het was niet ongebruikelijk in België, aangezien het in die periode in de praktijk toch wel al werd toegestaan. Ik was ook vragende partij om het verhoor in mijn aanwezigheid te laten plaatsvinden.

Ik vroeg dat aan de onderzoeksrechter op 11 juli 2012: "Mag ik u vragen mij te willen...?" Het gaat in die brief ook nog over de internationale seining, waarbij ik opmerk dat dat toch een beetje buiten proportie is. Ik vroeg eveneens of ik aanwezig mocht zijn bij het geplande verhoor later in die maand juli.

Ik kreeg daarop heel snel een antwoord. Dat was nog in de tijd van de fax. Ik schreef dus per fax en kreeg antwoord per fax de dag nadien. Het antwoord luidde: "Uw aanwezigheid bij dit verhoor is niet toegelaten." Dat was dus ook meteen heel duidelijk.

Ik geef u nog een laatste voorbeeld. We zijn dan

vier jaar verder. Er was een regeling der rechtspleging in 2015, die niet doorgegaan is door het gevraagde bijkomende onderzoek, waarbij mijn cliënt geconfronteerd moest worden met iemand die hem betichtte van zedenfeiten. Daar gaat het dus niet over schuldig verzuim, maar hij werd beticht. Er waren verschillende tenlasteleggingen die de saisine hebben uitgemaakt van de onderzoeksrechter: schuldig verzuim, bezit van beelden van kindermisbruik en zedenfeiten ten aanzien van eertijds minderjarigen. Er werd een confrontatieverhoor ingepland met iemand die mijn cliënt daarvan betichtte. Ik had nogal wat vragen bij het nut van dat verhoor, om velerlei redenen. Het is een nogal uitgebreide brief die ik geschreven heb en die ik u zal besparen.

De eerste reden was dat het eigenlijk een totaal absurde betichting was, die werkelijk op niets was gestoeld en voor een groot stuk objectief kon worden tegengesproken. Dat was de eerste grond van betwisting, maar dat is geen reden om geen confrontatieverhoor te laten plaatsvinden. De tweede reden die ik aangaf als 'vraagteken' bij de noodzaak van dat verhoor, was het gegeven dat de feiten hoe dan ook verjaard waren op dat ogenblik.

In alle mogelijke hypotheses was de verjaring ingetreden. Ik stelde mij vragen bij het nut van het onderzoek. Dient justitie ertoe om in zaken waarvan we echt wel weten dat ze verjaard zijn, nog tijd en middelen te steken en confrontatieverhoren te organiseren? Dat confrontatieverhoor heeft later plaatsgevonden en is dan eigenlijk ook volledig gelekt. Ik ben aangekomen in de Koningsstraat, waar de bureaus van de federale politie zijn, en heb moeten doorrijden, want een persmeute stond de cliënt eigenlijk al op te wachten. Dat is ook een bedenking die ik langs mijn kant heb bij het dossier Kelk: in hoofde van mijn cliënt is het recht op een geheim onderzoek altijd wel een illusie geweest.

Nu goed, ik merkte dat op en mijn opmerkingen werden niet gesmaakt door de onderzoeksrechter. Ik kreeg antwoord binnen een relatief korte termijn, in een vakantieperiode, maar binnen een aanvaardbare termijn, waarbij de onderzoeksrechter haar brief afsloot met: "Ik neem aan dat het u welbekend is welke de draagwijdte en de gevolgen kunnen zijn van een aangehouden weigering vanwege de heer Vangheluwe om aan hogervermelde confrontatie deel te nemen." Er was geen aangehouden weigering. Er was gewoon een brief die ik geschreven heb, waarin ik mij de vraag stelde of het nuttig of noodzakelijk was dat die confrontatie zou doorgaan. Eigenlijk volgde daarop onmiddellijk een onverhuld dreigement tot opnieuw de aanhouding van de man. Ik probeerde daar een beetje verduidelijking over te krijgen. Ik

schreef opnieuw een brief aan mevrouw de onderzoeksrechter, met de vraag of zij kon verduidelijken wat zij in haar brief bedoelde. Ik kreeg daarop twee dagen later het volgende antwoord: "Ik begrijp niet welke zaken er nog onduidelijk zouden kunnen zijn! Uw cliënt zal de 'Salduz-uitnodiging' hebben ontvangen." Die wilde men immers ook niet naar mij sturen. Praktisch is dat nooit echt...

Men heeft ten aanzien van mij een heel strikt, en naar mijn aanvoelen juridisch betwistbaar standpunt ingenomen. De laatste communicatie dateert van na de vordering tot buitenvervolginstelling van het openbaar ministerie, maar dat heeft niet tot een *mood swing* geleid in hoofde van de onderzoeksrechter, die eenzelfde afkeer bleef voelen.

Ik begrijp dat de man die ik verdedigde niet de meeste sympathie heeft opgewekt, maar los daarvan heb ik geprobeerd om ervoor te zorgen dat hij een eerlijk proces kreeg en dezelfde rechten had als elke andere Belg die het voorwerp zou hebben uitgemaakt van een dergelijk onderzoek. Wat ik heb betracht, is niet meer dan dat.

Een bedenking die ik nog wil meegeven, is dat het onderzoek volgens mij verzaand is door voornamelijk twee zaken. De initiële rechtspleging is gestart in 2015. Er werd bijkomend onderzoek gevraagd en die vraag werd gedeeltelijk gegrond verklaard en bijkomend onderzoek werd uitgevoerd. Daar komen nadien nog een aantal klachten bij met burgerlijke partijstelling, neergelegd door verschillende individuen. Daar zijn onder andere klachten bij ten aanzien van mijn cliënt. Ik refereer aan een klacht van 5 januari 2017, waarin een burgerlijke partij "nominatim tegen bisschop Roger Vangheluwe" klacht neerlegt wegens schuldig verzuim en andere misdrijven. Die klacht bestaat uit drie blaadjes papier en stelt niets voor. De klacht bevat geen enkele link naar wat mijn cliënt verkeerd zou hebben gedaan of waaruit dat schuldig verzuim zou hebben bestaan.

Dat was dus nergens op gebaseerd en dat heeft ook nooit enig gevolg gehad. Intussen werd vastgesteld dat die klacht ongegrond was.

Er zijn nog een aantal klachten geweest, waardoor het federaal parket voor de keuze stond om de zaak nog eens te fixeren. Indien het parket die zaken bij de grote zaak zou voegen, waarin de eerste ronde van de regeling der rechtspleging al had plaatsgevonden, zou men daardoor opnieuw in de eerste fase van de regeling der rechtspleging terechtkomen. Daardoor zou men opnieuw de mogelijkheid creëren om bijkomend onderzoek te

vragen, iets wat men in principe maar één keer kan, behalve wanneer er een nieuwe vordering is. En hier zou er een nieuwe vordering ontstaan door het bijvoegen van die nieuwe klachten.

Er is dan een strijd ontstaan tussen twee visies. Het federaal parket maakte de pragmatische inschatting dat de bijkomende klachten eigenlijk niets voorstelden. Daarom wou het het dossier regelen zoals het dat de eerste keer had gedaan, en zich dus daartoe beperken. De andere dossiers zouden later behandeld worden, opdat het grote dossier niet opnieuw vertraging zou oplopen door de procedure inzake de regeling der rechtspleging en de eventuele bijkomende onderzoeken.

De betrokken burgerlijke partijen waren het daar niet mee eens en hebben daar strijd tegen gevoerd. Hun beroep werd echter afgewezen door de raadkamer. Later kregen ze gelijk van de KI, waardoor die andere zaken aan het grote dossier moesten worden toegevoegd.

Ik heb echter vanop een afstand naar die zaken gekeken. Twee partijen die voor een stuk geacht werden de strafvordering te benaarstigen, hebben tegengestelde visies ontwikkeld, waardoor het op dat vlak is vastgelopen, wat geen van beide partijen wilde. Dat is mijn bedenking bij die afwikkeling.

Ik kan nog andere dingen vertellen, maar ik heb al zeer uitgebreid geantwoord en misschien zaken gezegd waar u niet naar hebt gevraagd. Volstaat dit voor u?

Sophie De Wit (N-VA): Ik had nog een vraag. U hebt namelijk ook de opmerking gemaakt dat Operatie Kelk en heel het onderzoek een mislukking waren. Was wat u nu hebt geschetst ook de aanleiding van die uitspraak? U zegt immers dat er nog voorbeelden zijn. Werden er fouten gemaakt?

De objectiviteit hebt u nu ook net aangekaart. Dat is inderdaad een vraag die vaak gesteld wordt: werd het onderzoek wel objectief en correct gevoerd? Werde er druk uitgeoefend? Bent u bijvoorbeeld ook op gesprek geweest? We hebben immers de verklaring gehoord dat de deur altijd openstond. Bent u dus ook langsgeslagen bij het parket?

Joris Van Cauter: Ik ben niet op de kantoren van het parket geweest in deze zaak. Ik heb het parket ontmoet naar aanleiding van de zittingen die wij hebben gehad. Ik had een normaal contact met het parket, zoals ik dat ook heb in andere zaken. Het is zoals men als advocaat zijn tegenstrever tegenkomt. Het contact dat ik had met het federaal

parket in deze zaak was niet anders dan in een andere zaak. Ik heb gebeld en gefaxt indertijd. Ik heb alle normale zaken gedaan die een advocaat doet voor de verdediging van zijn dossier. Bepaalde gesprekken waarbij u zich vragen moet stellen, zijn er niet geweest.

Katleen Bury (VB): Mijnheer Van Cauter, u hebt het gehad over de concrete juridische stappen die u zelf hebt gezet, met name dat cassatieverzoek. Ik stelde me dan vragen bij het uitstel en de stagnatie van dat dossier. U hebt toegelicht dat dat totaal niet aan u lag. Werde er dan toch door u bijstand verleend of werden er strategische adviezen of andere zaken geformuleerd die wel hebben geleid tot uitstel en stagnatie? Ik denk dan aan vragen naar bijkomende onderzoeksdata, verzoeken tot niet-ontvankelijkheid of wraking. Kunt u die oplijsten?

Ik had ook dezelfde vraag over de contacten met het parket. U zegt dat u daar niet op kantoor bent geweest. De Hoge Raad stelde echter dat het opsporingsonderzoek in belangrijke mate gestuurd werd door de verdediging. Vielen er u dan andere zaken op, ook al werd u er niet bij betrokken?

We hebben u heel vaak in de pers gehoord. Eerlijk gezegd, ik heb daar mijn vragen bij. Dat men voortdurend de media opzoekt, strookt mijns inziens niet echt met de terughoudendheid en zorgvuldigheid die van een advocaat kan verwacht worden. Zeker in een dermate gevoelig dossier zou het deontologisch beter zijn dat u zich wat meer afzijdig houdt. In de media zei u dat er geen enkel stuk in het gerechtelijk dossier is verloren gegaan, zoals in het verslag is vastgesteld. Op welke basis maakt u die inschatting?

Joris Van Cauter: Kunt u dat laatste eens herhalen? Dat heb ik niet helemaal begrepen.

Katleen Bury (VB): U zei dat er geen stukken verloren zijn gegaan. In het verslag staat dat het niet met zekerheid uit te sluiten is dat er elementen zijn verdwenen of onvoldoende zijn geregistreerd in het gerechtelijk dossier. Op welke basis maakt u de inschatting dat er geen elementen zijn verdwenen?

Joris Van Cauter: Eerst en vooral denk ik niet dat u mij deontologische lessen te geven hebt. Ik heb mij deontologisch altijd correct opgesteld in dat dossier. Ik denk te weten om welke redenen u die opmerking maakt, maar ik zal daarover niet uitweiden. Dat voorafgaandelijk.

Wat verdragingsmanoeuvres en wrakingen betreft, ik heb geen verdragingsmanoeuvres in dat dossier toegepast. Ik heb al gezegd, als antwoord op de

vorige vraag, dat ik er vaak bij heb gestaan en ernaar heb gekeken hoe door bepaalde tegenstrijdige visies het dossier strop is geraakt. Mijn cliënt heeft daaruit geen enkel voordeel gehaald. Ik had graag gezien dat de vordering van het parket in hoofde van mijn cliënt gegrond was verklaard en hij buiten vervolging was gesteld.

Het is een hallucinant verhaal. U sprak over tussenkomsten in de media. Ik heb altijd gereageerd naar aanleiding van bepaalde lekken of bepaalde stellingen van betrokkenen of buitenstaanders over het dossier, waarin men zei dat mijn cliënt aan de meest uiteenlopende zaken schuldig was.

Het onderzoek wees ook uit dat er geen beelden van kindermisbruik waren. Later werd dat ook bevestigd door de toenmalige minister van Justitie, die het op een bepaald moment nodig vond – dat noem ik hallucinant – om die beelden aan de nuntius over te maken met het oog op een kerkrechtelijk gevolg ten aanzien van de heer Vangheluwe. De minister heeft toen letterlijk verklaard in de media: "Dit is niet strafbaar in België. Het zijn geen beelden van kindermisbruik, maar het zijn pornografische beelden en kerkrechtelijk is dat een ander verhaal." Daardoor werd het geheim van het onderzoek opgeheven en heeft men dat dossier aan een vreemde natie overgemaakt.

Men heeft daarmee een hallucinant precedent geschapen. Stelt u zich voor dat dit een courante praktijk zou zijn en men dat ook in een andere constellatie zou toepassen. Stel dat uit een gerechtelijk onderzoek duidelijk zou blijken dat een Iraanse verdachte homoseksueel is, wat in België geen misdrijf is maar in Iran wel, en men het dossier om die reden zou doorspelen naar Iran. Ik maak deze vergelijking om aan te tonen hoe absurd en hallucinant ik die tussenkomst heb ervaren.

Er is niets gestuurd door de verdediging.

Wat die verloren gegane stukken betreft, in de mate dat daarvan sprake is... Ik denk niet dat u goed geluisterd hebt, mevrouw Bury, want ik heb over die stukken nog niets gezegd in mijn inleidende uiteenzetting, noch in het antwoord dat ik daarnet gegeven heb. Ik kan daarover wel iets zeggen, indien u dat wilt.

Wat voor mij opmerkelijk is, is dat er een scan gemaakt is van de 285 dozen die geselecteerd werden. Die werden allemaal geïnformatiseerd en geanalyseerd. Zowel de raadkamer als de kamer van inbeschuldigingstelling hebben geoordeeld dat dat op een correcte en nauwkeurige manier is

gebeurd. Het arrest van de KI en de beschikking van de raadkamer daarover werden niet aangevochten. Dat is dus een belangrijk punt.

Daarover is er heel veel te doen geweest. Het leek alsof het doelbewust verwijderen van die dozen de crux was waardoor het hele dossier is fout gelopen. Dat slaat mijns inziens nergens op. Bovendien dateert het arrest van de KI waarin de teruggave van die dozen bevolen werd van 20 maart 2014. Voordien, voor 20 maart 2014, hadden partijen meermaals en gedurende lange perioden reeds toegang tot het dossier. Ik heb vastgesteld uit de briefwisseling die onder andere de burgerlijke partijen daaromtrent gevoerd hebben met de onderzoeksrechter, dat de onderzoeksrechter, anders dan ze tegen mij was, zeer coulant was voor de burgerlijke partijen bij vragen tot inzage van die dossiers en de termijnen die zij daartoe verleende. Wanneer er een vraag gesteld werd om een ruimere termijn te krijgen, kreeg men die ook. Men heeft dus vooraleer dat de dozen verwijderd werden... Er is trouwens een selectie gemaakt die altijd is bewaard gebleven en die ook in het dossier is gebleven tot op het einde.

Er zijn processen-verbaal van die ook nooit uit het dossier zijn geweest. Als men die onderzoekers niet vertrouwt, is het natuurlijk iemands goed recht om daarover tegenspraak te voeren en te controleren of die analyses en syntheses correct zijn gebeurd. Gedurende geruime tijd heeft men de kans gehad om daarmee iets te doen, om daar controle over uit te voeren. Dat staat vast. Dat blijkt uit de beschikkingen 61ter, inzagen die er voordien geweest zijn. Dat is een eerste belangrijke opmerking.

De beslissing waarbij de KI de nietigverklaring deed, is een arrest van 2012. Dat is later bevestigd door cassatie. Daarna is er een arrest gevolgd waarbij de teruggave werd bevolen. Gedurende een tiental jaar is daarover niets te horen. Daar werd niet over gepiept. Daar werd door de burgerlijke partijen, die daar later heel veel ruchtbaarheid aan gaven, niets over gezegd. Ik heb het deze ochtend nog eens nagekeken. Zo lees ik, bijvoorbeeld, in de conclusies voor de raadkamer daterend van 2021 van de burgerlijke partijen helemaal niets over het feit dat daar een probleem zou zijn. Op dat ogenblik hadden de burgerlijke partijen daar geen probleem mee. Het enige punt dat daar gemaakt werd, is dat er volgens hen een samenhang bestond tussen het grote dossier en de klachten die later zijn neergelegd, waarbij ze vroegen om alles in een geheel te behandelen. Men wierp daar echter nog niet op dat er een probleem was aangaande de volledigheid van het dossier, wat men logischerwijze op dat ogenblik in de rechtspleging zou moeten aanvoeren.

Als er iets ontbreekt wat belangrijk is voor het dossier, dan behoort men dat in die fase te signaleren en dat is niet gebeurd. Pas later is men er een punt van beginnen te maken. Jarenlang is daar niets over gezegd. Eerlijk gezegd, dat begrijp ik niet. De vraag naar de reden waarom men jarenlang niets heeft gezegd, moet misschien aan iemand anders worden gesteld. Ik vind het een heel vreemde vaststelling dat men daarmee jaren geen probleem heeft en dan worden die ontbrekende stukken plotseling de belangrijkste stukken waarin men alle bewijzen denkt te vinden. Het is iets, mevrouw De Wit, wat ik graag aan de Hoge Raad had gezegd. Ik lees er immers ook niets over in de chronologie in het rapport van de Hoge Raad.

Greet Daems (PVDA-PTB): Ik heb ook een aantal vragen voor u, mijnheer Van Cauter. Ik wil beginnen met iets wat u zei aan het begin van uw antwoord aan mevrouw De Wit. U zei het kwalijk te vinden dat de advocaten van de burgerlijke partijen over clandestiene zittingen bleven spreken. U zegt dat het geen clandestiene zittingen waren, maar dat het om een menselijke vergissing ging. U was immers ook niet uitgenodigd op de KI. Ik ga ervan uit dat die zitting waarvoor u niet werd uitgenodigd, dateert van na het arrest van cassatie? U zegt dat meester Van Steenbrugge wel had moeten worden uitgenodigd op de zittingen van 2010. Vindt u het dan normaal dat de KI u dan toch opnieuw niet had uitgenodigd? Dat kunt u toch moeilijk nog een menselijke fout noemen? U relativeert dat heel hard, maar het gebeurde wel opnieuw. De Hoge Raad voor de Justitie heeft dat "herhaaldelijke disfuncties" genoemd. Heeft een advocaat dan niet het recht om daar heel grote vraagtekens bij te plaatsen?

U stelt dat in dit dossier geen enkele partij werd voorgetrokken, en ook daarvoor verwijst u naar de zittingen van de KI. U was er niet uitgenodigd, maar meester Keuleneer, bijvoorbeeld, keer op keer wel. Het instituut kerk werd dan wel verdedigd, maar de burgerlijke partijen niet. Vorige week zei meester Quirynen dat meester Keuleneer duidelijk als enige raadsheer wilde handelen. Uw stelling lijkt dan toch niet te kloppen. Hoe reageert u daarop?

Joris Van Cauter: Wat kan ik daarop zeggen? Ik heb vastgesteld dat ik niet werd opgeroepen voor een zitting. Ik heb daar een rechtsmiddel tegen aangewend. Ik werd in het gelijk gesteld en vervolgens werd ik wel uitgenodigd.

Moet ik daar iets achter zoeken en ervan uitgaan dat ze dit met opzet hebben gedaan? Dat weet ik niet. Ik heb nog procedures gevoerd voor het Hof van Cassatie waarbij ik gelijk kreeg en de

rechtspleging opnieuw geschiedde voor een ander hof van beroep. Mijn basisingesteldheid is dat justitie te goeder trouw werkt. Behoudens aanwijzingen dat dat niet het geval is, schuw ik verregaande uitspraken of insinuaties daarover. Ik probeer in eerste instantie zaken juridisch op te lossen.

Greet Daems (PVDA-PTB): Zeker omdat het hier keer op keer gebeurde, vind ik het toch wel opmerkelijk dat u daar zo...

Joris Van Cauter: Nee, ik ben slechts één keer niet uitgenodigd. Na de vaststelling daarvan heb ik een rechtsmiddel aangewend. Ik kreeg gelijk en heb dan een tweede kans gekregen. Misschien wijst de onderzoeksc commissie wel uit dat daar een strategie achter zat. Ik ben benieuwd.

Greet Daems (PVDA-PTB): Ik heb nog een paar andere vragen.

Ik heb in de media gelezen dat u ervan overtuigd bent dat er geen doofpotoperatie was in de kerk. U verwoordt het eerder als een bewustzijnsprobleem dat gelinkt is aan de tijdsgeest. Klopt dat?

Joris Van Cauter: Neen, dat klopt niet. Uw samenvatting is een beetje kort door de bocht. Ik zat gedurende 13 jaar in dat dossier. Men kan niet zeggen dat een dossier dat 13 jaar duurt, goed verlopen is. Dat liep niet goed, dat is 100 % zeker.

Dat is echter een oud zeer in België. Ik zit in nogal wat grote of spraakmakende strafzaken. Ik vertegenwoordig bijvoorbeeld de curatoren in de zaak Optima. Dat is een dossier waarin we ook aan het vechten zijn tegen de verjaring. De wetgeving is nu wel gewijzigd: vanaf het moment dat de zaak aanhangig is gemaakt, kan ze niet meer verjaren. Dat is natuurlijk een goede zaak, maar we vechten daar ook tegen de verjaring. Men ziet keer op keer in grote dossiers, zoals KB Lux, Optima en de dioxinezaak, dat het veel te lang duurt. Wat is daarvan de oorzaak? In dezen zal men wijzen naar een partij die betrokken is en die partij aanduiden als oorzaak. Die analyse is echter te eenvoudig en te gemakkelijk. Men moet het groter bekijken en kijken naar al die andere grote dossiers die in zekere zin mislukken. Dat is mijn antwoord erop.

Ik wil u nog iets meegeven. Er is nog een zaak waarvan u misschien niet op de hoogte bent. Er is een periode geweest waarin er om de haverklap klachten werden geformuleerd in de media ten aanzien van mijn cliënt. Ik heb me daaraan sterk gestoord, want de klacht lag bij wijze van spreken nog niet neer bij het parket of de onderzoeksrechter of het stond al in de krant op de eerste bladzijde, en het nieuws opende ermee. Dat

was een trigger voor steeds meer mensen om dat te doen. Daarop zijn vogels van allerlei pluimage afgekomen. Mijn cliënt heeft daarin een zeer grote verdraagzaamheid getoond door dat allemaal over zich heen te laten gaan.

Op een bepaald moment was die verdraagzaamheid dan toch ten einde en heb ik op 18 januari 2018 een klacht met burgerlijke partijstelling neergelegd wegens laster en eerroof en lasterlijke aangifte. Dat is een dossier dat zich in de marge van het grote dossier situeert. Ik kan u meegeven dat vandaag, op 5 april 2025, de regeling van de rechtspleging van mijn klacht nog altijd niet is aangevat. Ik ga er ook niet meer op aandringen.

Die klacht is gecommuniceerd geweest en dat heeft effect gesorteerd, want er zijn geen nieuwe media-aanvallen meer geweest. Ik maak mij geen illusies over de afloop van die klacht. Dat onderzoek duurt al meer dan zeven jaar. Ik heb ooit eens geïnformeerd hoe het ermee zat. Toen heeft men mij gezegd dat men zou wachten op het grote dossier, want dat het toch moeilijk was om die klacht al af te sluiten terwijl het grote dossier nog op zich liet wachten. Ik had begrip voor die redenering. Strikt juridisch gezien is dat volgens mij niet noodzakelijk. Men kan het ene al behandelen vóór het andere, maar pragmatisch begreep ik dat. Dus ik heb gewacht en ik wacht nog altijd.

Catherine Delcourt (MR): Monsieur Van Cauter, vous avez fait plusieurs déclarations. J'aimerais ici que vous puissiez les commenter sous différents angles, notamment en ce qui concerne la saisine du juge d'instruction.

Vous avez déclaré que le seul élément dont disposait alors le juge était une déclaration confuse de Godelieve Halsberghe, dont nous connaissons le rôle et qui a raconté une histoire que vous avez qualifié d'in vraisemblable. Selon vos déclarations, cela a pourtant suffi au juge pour ordonner une perquisition partout, le tout étant juridiquement non correct. Je voudrais vous entendre par rapport à cela parce que le premier juge d'instruction, Wim De Troy, a déclaré le contraire devant notre commission, en se basant notamment sur un document qu'il nous a transmis. Il est donc en désaccord par rapport à cela et dit que Mme Halsberghe était d'une grande clarté d'esprit. J'aimerais savoir sur quoi vous vous basez pour estimer qu'elle était confuse et n'avait pas la clarté d'esprit requise pour pouvoir considérer qu'il s'agit d'un élément suffisant sur lequel s'appuyer.

Vous avez également expliqué que le Conseil supérieur de la Justice ne vous a pas entendu. Si cela avait été le cas, quels auraient été les

éléments majeurs que vous auriez pu lui communiquer, et en quoi ces éléments auraient-ils pu faire la différence dans ce rapport?

Vous avez par ailleurs indiqué que ce Conseil supérieur de la Justice n'a pas la légitimité pour s'exprimer, parce qu'il serait entaché d'un scandale de fraude. Je ne vois pas trop le rapport. Je voudrais donc que vous nous éclairiez à ce sujet, à la fois sur la légitimité et, en parallèle, sur ce scandale de fraude.

Vous vous êtes aussi exprimé sur l'opportunité de cette commission d'enquête parlementaire, déclarant qu'elle sert à établir des responsabilités politiques plutôt qu'à se prononcer sur des infractions pénales. Vous avez également allégué que ses travaux s'appuient sur des rumeurs. En définitive, vous doutez de l'intérêt de la démarche de cette enquête parlementaire. J'aimerais vous entendre aussi à ce propos. Je vous remercie.

Joris Van Cauter: U stelt dat ik een aantal dingen zou hebben gezegd. Ik heb die zaken in ieder geval niet vandaag gezegd. Het is mogelijk dat ik ze in een andere context heb gezegd, maar ik weet niet meer in welke. Ik zal desalniettemin antwoorden.

Ik begin met het eerste punt, de saisine van de onderzoeksrechter. Als ik zeg dat de onderzoeksrechter bij de huiszoekingen niet conform de wet heeft gehandeld, baseer ik mij eenvoudigweg op de arresten van de kamer van inbeschuldigingstelling en het Hof van Cassatie daarover, die definitief hebben geoordeeld dat die huiszoekingen nietig zijn. Dat is mijn redenering als jurist en advocaat. Indien het Hof van Cassatie oordeelt dat bepaalde zaken buiten de saisine of niet conform de wet hebben plaatsgevonden, dan aanvaard ik dat.

Uw tweede vraag betrof de Hoge Raad voor de Justitie. Ik zou vragen hebben gesteld over de legitimiteit van dat onderzoek. Ik heb opgeworpen dat er een onderzoek gebeurde terwijl het gerechtelijk onderzoek nog bezig was. Dat vond ik bijzonder, omdat een gerechtelijk onderzoek in principe geheim behoort te zijn. Daar dienen geen voorafnames op te zijn. De beslissing ligt in de handen van de rechterlijke macht. Dat de Hoge Raad en parlementaire commissies daar tussendoor fietsen, is voor de ontvankelijkheid van een strafvordering mijns inziens mogelijk problematisch, aangezien het geheim van het onderzoek niet meer gerespecteerd wordt wanneer bepaalde rechters verklaringen afleggen buiten vonnissen of arresten om. Dat is ongebruikelijk in ons systeem. Dat is een bedenking die ik daarbij had. Nu is het iets comfortabeler, in de zin dat het dossier wat mij betreft toch afgesloten is.

Er is nog één burgerlijke partij die hoger beroep heeft ingesteld tegen de beschikking van de raadkamer. Op dat hoger beroep na is het juridische strafrechtelijk onderzoek echter afgerond.

Uw vraag met betrekking tot mijn opmerking over de Hoge Raad heb ik daarnet al deels beantwoord. In eerste instantie verwacht ik van een orgaan dat waakt over een behoorlijke procesgang of bekijkt of een onderzoek goed verloopt, in acht zou nemen dat er woord en wederwoord is. Ik vind het dan ook opmerkelijk dat men daaraan formeel niet tegemoetkomt door een bepaalde partij, ook al denkt men dat die eigenlijk niets nuttigs te zeggen heeft, niet uit te nodigen. Misschien kan ze immers nog verrassen met wat ze te zeggen heeft. Ik vind dat bijzonder en stel mij daarbij vragen.

Dat is anders dan wanneer ik niet uitgenodigd ben voor de kamer van inbeschuldigingstelling. Daartegen kan ik namelijk een rechtsmiddel aanwenden. Ik stel mij meer vragen bij het feit dat ik niet uitgenodigd werd door de Hoge Raad dan bij het feit dat ik niet uitgenodigd werd door de kamer van inbeschuldigingstelling. Tegen de Hoge Raad kan ik namelijk niets doen. Indien zij mij niet uitnodigen, heb ik daartegen geen rechtsmiddel. Ik kan ook geen verzet aantekenen tegen hun rapport. Dat is dus in hoge mate problematisch.

Ik weet niet of mijn getuigenis een verschil had gemaakt. Dat kunnen we niet weten. In ieder geval zijn er een aantal aspecten die ik heb aangeraakt in mijn antwoorden op vragen van collega's van u, die toch een beetje een ander licht laten schijnen op wat zij geschreven hebben en die het misschien ook waard waren van opgenomen te worden in het rapport.

Ik geef u een voorbeeld met betrekking tot de niet-oproeping. Het was niet slechts één partij die niet werd opgeroepen. Dat is ook eens aan de andere kant gebeurd. Dat is niet geheel onbelangrijk. Er is ook het gevolg dat verleend werd aan mijn klacht. Ik vind het niet onbelangrijk dat daarover iets gezegd werd. De wijze waarop men mij bejegend heeft, was misschien ook vermeldenswaard. Het kon misschien enigszins een geruststelling geweest zijn in hoofde van de Hoge Raad en bij uitbreiding de publieke opinie dat niet iedereen met fluwelen handschoenen werd aangepakt in dat dossier.

Dat is mijn antwoord, als dat volstaat.

Axel Weydts (Vooruit): Dank u, meester Van Cauter, voor uw komst naar onze commissie. Ik ben blij dat u er bent, waarom zeg ik dat? Omdat ik

even wil refereren aan een tweet of een post op X van u, waarin u verwijst naar deze commissie. Ik zal u gewoon even citeren: "Er is één advocaat die zegt dat de stukken bedrieglijk zijn weggemaakt. Geen tegenspraak daarover in de media." Naar aanleiding van die tweet zat u die avond in *Terzake*. U hebt dus wel tegenspraak gehad. "Het zal dus waar zijn zeker (quod non). Al onze politici: onderzoekscommissie naar verdwenen stukken, nu", gevolgd door een *face-palm* emoji. Dat doet mij vermoeden dat u toch wel heel wat vragen hebt bij de reden waarom deze commissie is ingesteld, bij het nut van deze commissie. Eigenlijk ben ik blij dat u toch gekomen bent.

Kunt u dat misschien verduidelijken? Vindt u dat wij hier onnuttig of overbodig werk aan het doen zijn? Ik kan u alvast meegeven dat de commissie misschien zelfs voor u nu nuttig is geweest. U hebt hier en nu de kans om over het rapport van de Hoge Raad voor de Justitie, dat u niet tegensprekelijk kan aanvechten, publiekelijk uw opmerkingen te maken. Dat kan misschien toch nuttig voor u zijn. Het is toch goed dat u naar hier bent gekomen.

Kun u daar wat duiding bij geven?

Joris Van Cauter: Ik ben heel dankbaar voor de uitnodiging. Ik ben er ook graag op ingegaan. Als ik het nog niet heb gedaan, wil ik u nog bedanken. Ik weet dat het belangrijk is in de politiek om dank u te zeggen. Ik dank u voor de uitnodiging. Ik ben graag naar hier gekomen.

Mijn opmerking had betrekking op die verdwenen stukken. Er is heel veel rond gespind dat er doelbewust stukken weggemaakt zouden zijn en dat daardoor de waarheidsvinding onmogelijk gemaakt zou zijn. Ik heb daarnet eigenlijk al aangetoond dat dat manifest onwaar is. Dat is manifest onjuist. Er is toegang geweest tot het dossier. Kort na de inbeslagname zijn er toelatingen geweest tot inzage van het dossier. Daar is gebruik van gemaakt door de burgerlijke partij op verschillende tijdstippen.

Men heeft de mogelijkheid gehad om al die dozen te controleren, van de eerste tot de laatste. Die dozen hebben vanaf de huiszoeken in 2010, als ik mij niet vergis, tot en met het arrest van maart 2014 in het dossier gezeten. Dat is dus vier jaar lang.

Die dozen zijn dan ook nog een keer door de handen van het onderzoeksteam gegaan, die een selectie heeft gemaakt. Uiteindelijk werd van 285 dozen de inhoud gescand en geïnformatiseerd. Er werd beslist dat de dozen geen deel meer uitmaakten van het dossier, maar nooit werd er

beslist dat de scans uit het dossier moesten worden geweerd. Die scans zijn tot op vandaag in het dossier blijven zitten.

Welke nuttige elementen die de stelling van de burgerlijke partij ondersteunen, heeft men daaruit gehaald? Heeft u ooit gehoord welke stelling men daarmee hard heeft kunnen maken? Ik zie dat u het antwoord niet weet, maar het is: geen enkele.

Axel Weydts (Vooruit): Sorry dat ik u onderbreek, maar u heeft mij geen woorden in de mond te leggen. U kijkt naar mij als u zegt: "Ik zie dat u het antwoord niet weet."

Joris Van Cauter: U mag daarop straks nog antwoorden.

Axel Weydts (Vooruit): Het is u die hier ondervraagd wordt, niet ik.

Joris Van Cauter: Dat is ook wat de raadkamer heeft beslist. De raadkamer heeft gezegd dat de analyse van al die dozen steeds rechtsgeldig in het dossier is gebleven. Ze citeert de kamer van inbeschuldigingstelling als ze stelt dat niets erop wijst dat de analyse die door politiemensen werd gemaakt van de in beslag genomen stukken – een analyse die ondanks de nietigheid van de huiszoeking, bij arrest van 22 december 2010, definitief regelmatig werd verklaard – niet op een correcte en nauwkeurige wijze uitgevoerd werd.

Dat zijn beslissingen waartegen op geen enkele manier een rechtsmiddel werd aangewend en die definitief zijn. Ik heb nog nooit een argument gehoord dat het onwaar of onjuist zou zijn.

Axel Weydts (Vooruit): Ik citeer de zeer duidelijke conclusie van de Hoge Raad: "Uit het onderzoek van de Hoge Raad voor de Justitie blijkt dat de inhoud van de 931 dozen omwille van de gebruikte selectiemethode niet volledig in detail werd onderzocht, wat een beslissing van de onderzoeksrechter was. Tevens liepen er al snel opeenvolgende procedures voor de KI, waarbij de nietigheid van de inbeslagnames werd gevorderd, waardoor het niet zeker was dat de stukken wel mochten worden aangewend in de procedure."

Dat is het verslag van de Hoge Raad voor de Justitie. U hebt het recht om dat te betwisten. Het is daarom ook goed dat u hier vandaag aanwezig bent. Wij baseren ons voor onze werkzaamheden in deze commissie echter op dat rapport van de Hoge Raad voor de Justitie. U mag het mij dus niet kwalijk nemen dat ik deze vragen stel. Mijn collega's en ik hebben ook geen dankbetuiging nodig, daarover gaat het niet. Ik zal daarop niet verder ingaan. Het zegt meer over hoe u over de

politiek denkt.

Ik heb nog één vraag. Ik kan me vergissen, maar u hebt in uw betoog gezegd dat de minister van Justitie beelden heeft overgemaakt aan de pauselijke nuntius? Heb ik dat echt goed begrepen? Heeft de minister van Justitie *himself*, het kabinet van Justitie, beelden overgemaakt aan de pauselijke nuntius?

Joris Van Cauter: Ik was er niet bij toen hij die overmaakte, maar de media hebben toch bericht dat hij die beelden aan de nuntius heeft overgemaakt. Ik zeg maar wat ik heb gezien en gehoord. Ik denk dat dat bevestigd kan worden.

Mijnheer Weydts, ik wil nog terugkomen op één punt. U hebt gezegd dat u alleen maar kan verwijzen naar wat de Hoge Raad daarover gezegd heeft. Dat is net wat ik problematisch vind. Wie maakt uiteindelijk de beslissingen en wie creëert in een rechtsstaat de juridische waarheid? Ik heb er dan wat moeite mee dat er uiteindelijk twee soorten juridische waarheid naast elkaar gaan bestaan. Enerzijds is er een juridische waarheid in de vorm van nog recente beslissingen die definitief zijn en die niet aangevochten worden. Anderzijds is er een juridische waarheid die tot stand komt in een soort van procedure waarbij men bepaalde mensen selecteert en anderen dan weer niet. Die wordt dan evenwaardig geacht aan die andere waarheid. Dat zijn de vragen die ik mij daaromtrent gesteld heb.

Axel Weydts (Vooruit): Ik heb geen vragen meer, mijnheer de voorzitter, maar ik wil toch stellen dat ik hier geen besluiten heb getrokken. We zullen besluiten trekken in ons eindrapport.

Ik heb gewoon voorgelezen en geciteerd uit het rapport van de Hoge Raad voor de Justitie. Dat wilde ik nog even rechtzetten.

Caroline Désir (PS): Monsieur le président, je souhaitais poser une question à notre intervenant qui est plutôt un éclaircissement technique. Le parquet fédéral a donc maintenu – vous nous l'avez répété – sa réquisition en ce qui concerne le non-lieu à l'égard de votre client en 2020 et, pourtant, vous nous l'avez dit, la prescription devait être constatée vu l'écoulement du temps. Je voulais donc simplement vous demander comment vous expliquez cette réquisition de non-lieu?

Joris Van Cauter: Het federaal parket heeft geoordeeld dat er onvoldoende bezwaren waren in hoofde van mijn cliënt om tot een verwijzing te komen. Dat is wat het federaal parket sinds 2015 heeft gevorderd en gevraagd. Men is daarvan niet afgeweken.

De enige kritiek die ik daarop heb, los van het feit dat dat nooit tijdig in rechte kon worden vastgesteld, is dat het federaal parket zijn vordering ook niet meer heeft aangepast op het ogenblik dat de verjaring was ingetreden. Ik heb dus moeten voorhouden aan de raadkamer dat ze de buitenvervolginstelling niet meer kon uitspreken, omdat ze de verjaring moest vaststellen. Dat heeft de raadkamer dan ook gedaan. Ze heeft gezegd dat we in alle mogelijke hypothesen – de verjaringswetgeving is immers gewijzigd en verruimd – noch volgens de oude, noch volgens de nieuwe verjaringsregels aan de verjaring konden ontsnappen. De verjaring moest dus worden vastgesteld. Dat is wat ik wilde zeggen en wat de raadkamer uiteindelijk beslist heeft.

Stefaan Van Hecke (Ecolo-Groen): Mijnheer Van Cauter, ik dank u voor uw komst. Het nadeel van als laatste aan het woord te komen, is dat de meeste vragen die moeten gesteld worden, al gesteld zijn. Ik wil toch even ingaan op een tweetal zaken.

Eerst en vooral over de contacten met het parket-generaal. U was daar heel duidelijk over. U hebt gezegd dat u zelf in deze zaak geen enkel contact hebt gehad met het parket-generaal, tenzij op de zittingen enzovoort. Maar u bent natuurlijk een heel ervaren advocaat en u hebt zelf ook gezegd dat u vaak in heel belangwekkende zaken zit. Hoe makkelijk is het in uw ervaring voor advocaten van beklaagden of van burgerlijke partijen om een afspraak te maken met het parket-generaal om over een dossier te praten?

Joris Van Cauter: In mijn ervaring is het niet ongebruikelijk dat advocaten bij het parket langgaan en daarmee spreken. Ik doe zaken van financieel strafrecht, waarin er soms sprake is van een verruimde minnelijke schikking. Dan gaan wij naar het parket om te onderhandelen over de verruimde minnelijke schikking of, zelfs in een fase voordien, in verband met de keuze van het parket om al dan niet tot een vervolging of een verruimde minnelijke schikking over te gaan. Als advocaat in strafzaken is het uw taak om niet alleen rechters te proberen te overtuigen, maar soms ook om het openbaar ministerie te proberen te overtuigen. Ik heb het dan ook niet alleen over dat soort zaken van financieel strafrecht, maar ook over heel basale dingen, het basisstrafrecht, waarbij men het parket verzoekt om te kiezen voor een soort van minnelijke regeling of een bemiddeling in strafzaken in plaats van een strafvervolging. Men kan daarbij een aantal zaken voorstellen om iets buitengerechtelijk af te handelen. Zo kan men, bijvoorbeeld, zeggen dat de cliënt een cursus heeft gevolgd, voorwaarden naleeft, de burgerlijke belangen heeft geregeld enzovoort.

Vanuit dat opzicht vind ik het vreemd dat men ervan opkijkt dat er een gesprek is tussen een advocaat en een parketmagistraat. Meer nog, ik vind eigenlijk dat er meer van zulke gesprekken zouden moeten zijn. Dat zou dingen vaak kunnen voorkomen.

Stefaan Van Hecke (Ecolo-Groen): Ik kan dat begrijpen voor het voorbeeld dat u aanhaalt. U wilt een zaak regelen en er is nu eenmaal een wet op de verruimde minnelijke schikking, waar ik volstrekt tegen ben, en u ook blijktbaar. Dat weet ik. Dat er contacten zijn tussen de advocaat van een beklaagde en het parket om dergelijke zaken te regelen, is logisch. Maar wat als een zaak hangende is voor de KI en er een vordering is ingediend door een burgerlijke partij? Als er persoonlijke contacten zijn in de periode dat een zaak voor de KI komt, is dat niet om een minnelijke regeling te treffen. Is dat normaal, in uw ervaring?

Joris Van Cauter: In mijn ervaring is het niet abnormaal dat een advocaat spreekt met een parketmagistraat, in eender welke stand van de procedure. Als iedereen binnen zijn bevoegdheden blijft, en ik ga ervan uit dat dat de regel is, dan zie ik daar geen enkel probleem in. Ik kom in de meest uiteenlopende dossiers tegen dat er met het parket gesproken wordt. Dat kan van praktische orde zijn of om te proberen te overtuigen, bijvoorbeeld bij een voorhechtenis. Je kan contact opnemen om een onderzoeksrechter of parketmagistraat ervan te overtuigen dat er toch alternatieven mogelijk zijn. Dat er gepleit wordt, ook ten aanzien van een parketmagistraat, vind ik op zich niet problematisch.

Stefaan Van Hecke (Ecolo-Groen): Ik heb nog een vraag. Het is al even aangehaald. Naast Operatie Kelk zijn er nog klachten geweest tegen uw cliënt. Ik neem aan dat die klachten op het niveau van het lokale parket van West-Vlaanderen zijn afgehandeld. U had de indruk dat die klachten er gekomen waren omdat slachtoffers werden getriggerd. U heeft het woord 'triggeren' gebruikt. Uit ons werk blijkt – en ook uit dat van de commissie vorig jaar en van de bijzondere commissie 2010-2011 – dat het voor slachtoffers van dergelijke feiten vaak heel moeilijk is om klacht neer te leggen. Het is vaak een heel lang proces voor men die stap kan zetten. Als een zaak vaak in de media komt, kan dat voor een slachtoffer een trigger of een aanleiding zijn om de moed te vinden om het eindelijk ook te gaan zeggen.

U liet uitschijnen dat het om een heel pak onterechte klachten tegen uw cliënt ging. Kunt u zeggen hoeveel klachten er tegen uw cliënt zijn binnengelopen en hoe die afgehandeld zijn op

niveau van het lokale parket?

Joris Van Cauter: De meeste klachten zijn wel allemaal gefederaliseerd. Ik heb geen weet van lokale onderzoeken, opsporings- of gerechtelijke onderzoeken. Er is natuurlijk het basisonderzoek geweest naar aanleiding van de zedenfeiten zelf in Brugge. Dat onderzoek is heel snel geëindigd, omdat men vaststelde dat het om verjaarde feiten ging.

Het is juist wat u zegt. Ik ben het ermee eens dat het niet evident is om als slachtoffer van misbruik de stap te zetten. Dat is vandaag zeker en vast nog altijd zeer actueel. Het feit dat er aandacht voor is en dat anderen een stap zetten, kan dan ook een positief effect hebben en iemand anders de moed geven om ook die stap te zetten. Dat is de positieve zijde van dat verhaal.

De negatieve zijde is wel dat dit er soms voor kan zorgen dat bepaalde mensen daar oneigenlijk gebruik van maken en ten onrechte een klacht neerleggen. Ik herinner me twee personen die dat hebben gedaan. Het is altijd zeer moeilijk om iemands onschuld te bewijzen, zeker als het oude feiten betreft. Mij leek het feitelijk uitgesloten dat die verhalen hadden plaatsgevonden. Men kon dat bijna objectief bewijzen. Dat is mijns inziens wel een probleem. Dat is de andere kant van de medaille en dat heeft hier zeker en vast wel gespeeld.

Stefaan Van Hecke (Ecolo-Groen): U hebt mij verrast met uw opmerking dat alle dossiers op het lokale parket van West-Vlaanderen gefederaliseerd werden.

Joris Van Cauter: Ik doelde op klachten van vermeend seksueel misbruik, gepleegd door mijn cliënt ten aanzien van andere personen dan zijn neef. De andere klagers waren klagers die zich in dit dossier hebben gemeld. Ik heb geen weet van andere dossiers daarover in Brugge of op andere parketten of arrondissementen. Die werden dus gevoegd.

Stefaan Van Hecke (Ecolo-Groen): Na de federalisering van het dossier heeft men op het federale niveau de onderzoeken gedaan in het kader van schuldig verzuim en is de afhandeling van de dossiers zelf naar de lokale parketten gestuurd – zo heeft men het ons uitgelegd – met het verzoek om, als er elementen van schuldig verzuim zouden zijn, die aan het federaal parket te melden. Die dossiers zouden dus allemaal naar de lokale parketten moeten zijn gestuurd voor het onderzoek ten gronde. Maar u hebt daar geen weet van, wat betreft de klachten ten aanzien van uw cliënt?

Joris Van Cauter: Nee, ik heb alleen weet van de klachten die gevoegd zijn aan dit dossier.

Greet Daems (PVDA-PTB): U hebt hier nu al meerdere keren gesproken over die enkele mensen die de heer Vangheluwe onterecht zouden hebben beticht van misbruik. U noemt die mensen fantasten. U hebt ook klacht ingediend tegen hen wegens laster en eerroof. U vindt dan ook dat er veel te lichtzinnig wordt omgesprongen met het vermoeden van onschuld.

Ik vind dat u daarbij eigenlijk vooral voorbijgaat aan de mogelijkheid dat die beschuldigingen tegen Vangheluwe waar zouden kunnen zijn. We hebben hier honderden getuigenissen gehoord van slachtoffers die pas veel later zijn opgestaan, vaak uit schrik dat ze niet zouden worden geloofd omdat ze vroeger ook nooit werden geloofd. U hebt dat hier daarnaast ook gezegd.

U zegt dan dat uw cliënt het slachtoffer is van een beschadigingsoperatie. Die beschuldigingen kloppen volgens u absoluut niet, omdat Vangheluwe met klem ontkent dat ze zijn gebeurd. Hoelang heeft de heer Vangheluwe echter ontkend dat hij zijn neven misbruikt heeft? Het is toch gebeurd! In een opiniestuk in *De Standaard* hebt u van uw cliënt ook een slachtoffer gemaakt en van de mogelijke slachtoffers daders.

Ik wil toch ook nog even meegeven dat de paus de bisschopstitel van de heer Vangheluwe heeft afgenomen precies vanwege dat kindermisbruik. Dat wil ik toch nog graag gezegd hebben. Ik vraag mij af of wat meer respect tegenover die slachtoffers ook niet op zijn plaats zou zijn.

Joris Van Cauter: Ja, dat is een vraag die u mij stelt? Ik denk dat ik respect toon ten aanzien van slachtoffers. Ik verdedig natuurlijk ook mijn cliënt en ik pas daarbij de mogelijkheden toe die de wet mij biedt. Wanneer in rechte vaststaat dat die betichtingen ongegrond zijn, is dat in ieder geval de juridische waarheid. Als advocaat probeer ik mij te schikken naar een juridische waarheid en die altijd te respecteren.

De klacht die ik heb neergelegd wegens lasterlijke aangifte, heb ik neergelegd op een ogenblik dat ik dat noodzakelijk achtte en ik er ook van overtuigd was, in eer en geweten, dat de aangifte van die persoon effectief lasterlijk was.

Daarmee doe ik geen afbreuk aan al die mensen die effectief slachtoffer geweest zijn en die terechte klachten hebben neergelegd tegen om het even wie. Soms gebeurt het wel dat mensen ten onrechte een klacht neerleggen. Helaas zal dat niet

in rechte kunnen worden vastgesteld, omdat de klacht die ik daartoe heb neergelegd in 2018 begraven is of nog ergens op een stapel ligt van niet te behandelen dossiers. Ik zal me daarover niet te veel beklagen of ik zal mijn cliënt niet als een groot slachtoffer voorstellen, maar dat is een feit. Meer heb ik daar niet over te zeggen.

De voorzitter: Niemand vraagt nog het woord. Dan bedank ik u voor uw aanwezigheid en voor de hoorzitting, meester Van Cauter.

De openbare commissievergadering wordt gesloten om 14.42 uur.

La séance publique de commission est levée à 14 h 42.

Na lezing, volhardt en tekent,

.....
Joris Van Cauter